

Ágh István

Elvarázsolt ének

Messze esik tőlem Szendrő vára,
mint ez a szem gesztenye a fától,
itt kallódik másnak észrevétlen,
lakkos héjjal horpadt barna görcsben,
köldökének foltja mégis, mint a
fehérfényű varázsszem, sugárzik,
látszik benne kicsinyített másom,
de ha torzult ábrázatom nézem,
többet látok, mintsem elképzeltem,
mintha látnám újra Szendrő vára
tükörképét végig a Dunának
sodrásában széjjelhullámozni,
üvegkristály fénnel sziporkázó
palotasort kék hegylánc tövében,
árnyalakok gomolygását, füstből
bontakozó határszéli várost,
s látom, hogy az egész délibábként
tótágasban fordul a folyamra,
s fénné válik, mikor beledőlne.

Szemfényvesztő alakváltozások
búvkörében értem a túlpartra,
onnan minden valósággá szürkült
csak a kövek, rácsok és gerendák,
kőfalakkal határolt világűr
vesz körül a bástyák magasáig,
mint aki egy ujjnyira lecsökkent,
fűből nézek, mint valami kútból,
s tériszonyra bujtogató sasként
köröz fönt a magáraulaltság,
ismeretlen feszültség rugója
mozgat, tán a múlt lidércnyomása,
ahol járok, nem jár erre senki,

ÁGH ISTVÁN (1938) író, költő, műfordító. A *Hitel* főmunkatársa. A Nemzet Művésze.

vagy most éppen másik udvart járnak
tíz hektárból elfalazott pályán,
s kérdegetik, hát a háremhölgyek?
merre volt a börtön? kínzókamra?
szemetelő nomádok nyomában
óvszer, flakon, zsírpapír, kenyérhéj
elveszített csaták keresztútján.

Megint jönnek föl a Duna mentén,
most már puszta kézzel Ázsiából,
s nem apad a testek áradása,
uszadékul hozzák a középkort
egy irányban, Sztambultól Budáig,
ott ahol a cromagnoni ősök
szivárogtak mind sápadtabb arccal,
vasfedeles hadak hurcolkodnak,
mintha csupán az lenne a dolguk,
hogy sátraznak mezőről mezőre,
közben futnak, üldöznek, kivárnak,
s ahogy most a vattát, nejlonzacsót
hátrahagyják, elszórt veszteségük
szemetével fertőzik a Balkánt,
csatamének kiömlő vérebe
csordogált a hősök vérpatakja,
szanaszét a napon, úgy búzlóttek
a győztesek térfelén maradva,
hogy a hullák győztek a szagukkal,
elgyengült a kemény magyar vajda,
fölrepedt a szája a sírástól,
aztán újra harsognak a kürtök,
hullámzásba lendülnek a dárdák,
mint a sűrű nádas erős szélben,
de mikor a felek összecsapnak,
hét határt is fölver a zajongás,
tusakodik vitéz a vitézzel,
keresi a fejét, hogy leüsse,
keresi a kezét, hogy levágja,
markolatig törnek le a kardok,
leugranak fürge lovaikról,
megragadják egymás fehér torkát,
mint akik az asszonyukért vívnak,
s mindegyik az Istenéért hal meg.

Elidőztem Szendrő krónikáján,
s meglepett, hogy meg sem rendülök már,
csak valami mély bánat feszélyez,
mint mikor a szülők fölött állok,
holt betűket olvashatok róluk,
s tehetetlen veszem tudomásul,
amit lent a kukacok intéznek,
azt idefönt a felejtés végzi,
ahogy sárban végződik az élet,
a velő híg nedvekké silányul,
elillan a szellem Ábel-füstje,
volt, nincs okos lélek, érző elme,
s nem lesz senki, aki tudna róla,
mi állt itt, és mivé lett a lényeg,
csak Sztambul és Buda közt nem áll le
máig sem a vonulás reménye,
hiába állt közben Szendrő vára,
üres díszlet, mintsem ellenálljon,
pedig minden falban áldozat van,
követ kővel mint mész kötnek össze,
megadván a semminek a formát.

Ahova most álmom kápolnáját
vetíti az elképzelt varázsszem,
ott történt meg velem gondolatban,
mikor hús-vér valóságnak véltem
jelenését az ég asszonyának,
fehér arcán csillámlott az ablak,
keresett a titokzatos szempár,
hajszálakkal cirmolt légiessé,
úgy éreztem, mintha én jelennék
meg a várban, míg egy másik élet
mosolyog rám kék tekintetével.